

EL TEMPS

El IEV, victòria o derrota?

La proposta del president de la Generalitat valenciana, Eduardo Zaplana, de crear un Institut d'Estudis Valencians (IEV) requereix, molt abans de llançar les campanes al vol en senyal de victòria, una anàlisi seriosa i prudent en què s'han de tenir en compte tots els factors que hi intervenen. I s'ha de tenir en compte també el moment en què aquesta es produeix.

De la creació d'un hipotètic IEV n'ha parlat per primera vegada el president una setmana després que la Comissió d'Educació i Cultura del Congrés dels Diputats és pronunciara majoritàriament —amb el vot en contra del PP— a favor de la unitat lingüística, concretament el passat dia 20 de maig. Un fet sense precedents que, tot i que estava plantejat de fa temps, ha arribat en un moment que l'ha convertit, cronològicament parlant, en l'últim acte d'un seguit de gestos polítics, jurídics i culturals també sense precedents. Per a bé o per a mal.

El primer, la sentència del Tribunal Constitucional (TC) a favor de l'ús del terme "català" per part de la Universitat de València sense que això contradiga l'Estatut d'Autonomia. Aquesta sentència va suposar una moció de protesta de les Corts Valencianes, presentada i a la qual únicament donaren suport el Partit Popular i Unió Valenciana (la coalició de govern), que deia textualment que "l'idioma valencià" és "diferent i diferenciat de les altres llengües de l'estat espanyol, sense cap ambigüitat, matís o assimilació amb altres llengües emparat en criteris acadèmics, científics o altre qualsevol aliens a la legalitat".

El segon, la decisió de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) de modificar-ne els estatuts, que deixen clar que el valencià és una denominació de la llengua catalana perfectament assumible.

Què pretén el president Zaplana amb la creació d'aquest nou hipotètic Institut d'Estudis Valencians? Un organisme que hauria d'incorporar, segons la voluntat del president, l'Insti-

tut Interuniversitari de Filologia Valenciana (IIFV), d'un costat, i l'Acadèmia de Cultura Valenciana (RACV), de l'altre. Un organisme que s'hauria de federar amb el IEC i amb una entitat similar de les Illes Balears i Pitiüses i de la federació dels quals en resultaria un ens regulador supracomunitari.

L'esperit federalitzant del president Zaplana poté a veure amb una de les primeres mesures que va prendre quan arribà al poder, concretament el dia 22 de desembre de 1995: deshomologar els títols de valencià i català, que havien quedat homologats per una ordre del govern socialista l'agost del 1994. El PP va justificar aleshores la decisió de revocar la dita ordre dient que es tractava d'un compromís electoral i perquè, d'aquella ma-

nera, es defensava "la personalitat històrica, cultural i lingüística valenciana". L'esmentada ordre, tot i el seu clar caràcter federalitzant des d'un punt de vista polític, tenia una finalitat purament administrativa i no parlava enlloc d'unitat lingüística.

La proposta de Zaplana sembla més encaminada a satisfer el punt cinquè —"El Consell propiciarà el necessari encontre entre les entitats científiques, acadèmiques i culturals, en consonància amb la voluntat popular"— de

l'últim acord de govern que va signat amb UV i que va fer públic el passat 7 de febrer en versió castellana i valenciana de la RACV. Un punt que respon a la voluntat de convocar el congrés sobre la llengua que els socis regionalistes de Zaplana reclamen fa temps.

En aquestes condicions, que no tenen cap garantia d'arribar a bon port, encabotar-se a portar la llengua al terreny polític és una absoluta irresponsabilitat. En aquest sentit, el model apropiat per al cas valencià és el de les Illes Balears i Pitiüses, també governades pel PP: l'Estatut atorga funcions consultives a la Universitat de les Illes Balears, l'autoritat científica que garanteix, precisament, la no crispació que busca tan gelosament Eduardo Zaplana. ■

"El model més apropiat per al cas valencià és el de les Illes Balears, també governades pel PP: l'Estatut atorga funcions consultives a la UIB, l'autoritat científica que garanteix, precisament, la no crispació que busca Eduardo Zaplana."